

TANTÁRGYI TEMATIKA
BTMAN303SKS Az irodalom intézményrendszere ea.

Tantárgy neve: Az irodalom intézményrendszere	Tantárgy Neptun kódja(i): BTMAN303SKS (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
	Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
	Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)
Tárgyfelelős (név, beosztás): Porkoláb Tibor egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Porkoláb Tibor egyetemi docens	
Tantárgyi egység: Az irodalom intézményrendszere ea.	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTMAN303SKS (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
Javasolt félév: 2 ^o (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan számú félév tárgyait csak ősszel, páros számúkat csak tavasszal lehet felvenni.)	Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
Óraszám/hét: 2 (A nappali képzés heti óraszámja 14 héten át. A levelező képzések féléves óraszámja a következő: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 10 stb.)	Számonkérés módja (a/gy/k/b): kollokvium (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés módja és értékelése</i> pontnál.)
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)
Tantárgyi egység feladata és célja (röviden összefoglalva): A kurzus hallgatói áttekintik az irodalmi intézmények kialakulását és történetét, és megismerik a kortárs hazai intézményrendszer működését és jellemzőit.	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> A hallgatók megismerik az irodalomnak a magyar és az európai identitás konstrukciói, valamint a különböző kultúrák és a köztük lévő kapcsolatok kialakításában, fenntartásában és formálásában betöltött szerepét, a magyar és a világirodalom, kulturális, történeti és társadalmi meghatározottságát, az irodalom alapvető összefüggéseit, az irodalom intézményrendszerének történetét és mai gazdagságát. <i>képesség:</i> Megtanulják az irodalmi szövegeket, illetve az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket az irodalomtudomány szempontjából értelmezni, képesek lesznek az intézményrendszert átlátni és különböző szintjein kiigazodni. <i>attitűd:</i> A hallgatók a vizsgált intézményeket történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságukban értelmezik, folyamatosan és következetesen bővítve ismereteiket, naprakésszé téve tudásukat. <i>autonómia és felelősség:</i> A hallgatók átfogó képet kapnak az irodalom és a kultúra megismerésének fontosságáról és motiválttá válnak ezen ismeretek átadására a tudományterületükhöz tartozó kutatási eredmények folyamatos követésére, valamint az iskolai nevelési folyamatba való adekvát és adaptív beépítésére. Képesse válnak a folyamatos és önálló önképzésre, valamint a szakmai kooperációra.	

Tantárgyi egység tematikus leírása 14 heti bontásban:

1. Bevezetés
2. Az irodalom intézményrendszerének kialakulása Közép-Európában
3. A magyar intézményrendszer története
4. A kortárs intézményrendszer áttekintése
5. A magyar könyvkiadás változásai és jellemzői 1990 után
6. Fesztiválok, könyves rendezvények, könyvszakmai díjak, könyvszakmai szervezetek
7. Könyvtárak
8. Irodalmi társaságok, írószervezetek
9. Színház, irodalom, kritika viszonya
10. A műfordítás helyzete és szakmai fórumai
11. Az irodalomtudomány műhelyei
12. Irodalom, emlékezet, múzeum
13. Irodalom és internet
14. A finanszírozás

Félévközi számonkérés módja és értékelése (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):

A félévközi számonkérés módját és értékelését a félév kezdetekor a tantárgyi egység oktatója határozza meg.

Gyakorlati jegy/kollokvium teljesítésének módja és értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): K

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgázhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő

beosztásban:

History of the Literary Cultures of East-Central Europe. Junctures and Disjunctures in the 19th and 20th Centuries. Volume III. Making and Remaking of Literary Institutions. Ed. Marcel Cornis-Pope, John Neubauer. John Neubauer. John Benjamins Publishing Company: Amsterdam-Philadelphia, 2007, 95–141.

Thimár Attila, Az irodalmi intézményrendszer kialakulása Magyarországon. 1790: "Több tudós magyarok egybeállván a nyelvnek s tudománynak előmozdítására társaságot szerveznek"=

Jankovits László, Orlovsky Géza, Józán Ildikó, Szegedy-Maszák Mihály (főszerk.) (szerk.) *A magyar irodalom története I.: A kezdetektől 1800-ig.* Budapest: Gondolat Kiadó, 2007. pp. 643-655.

Ajánlott irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

A magyar nyelv és irodalom enciklopédiája, Szerk. : Sipos Lajos, Dunakanyar, 2008, 604-675.

Magyar tudománytár 6. Kultúra. Szerk.: Marosi Ernő és Szabó B. István. Bp., MTA Társadalomkutató Központ - Kossuth Kiadó, 2006. 186-242.

Dropping out of Socialism: The Creation of Alternative Spheres in the Soviet Bloc. Ed. Juliane Füst, Josie McLellan. Lexington Books, 2016.